CZĘŚĆ PIERWSZA (GODZ. 15.30)

WARSZAWA. 15.03. minister kultury i sztuki Izabella Cywińska po powrocie ze Stanów Zjednoczonych powiedziała, że sprawa kultury polskiej nie jest obca środowiskom polonijnym. Szczególnie ciepło minister I. Cywińska wspominała swoje spotkanie z rozgłośnią polonijną w Chicago prowadzoną przez Andrzeja Czumę i Stanisława Kędzię – „Jest taka radiostacja w Chicago prowadzona przez dwóch Polaków, zresztą moich przyjaciół, którzy od momentu, kiedy znalazłam się w rządzie prowadzili zbiórkę "wdowiego grosza„ na kulturę polską. Akcja ta mobilizowała różnych ludzi, którzy skupiali się wokół niej. W ten sposób uzbierano 10 tys. dolarów. Drugie tyle udało się uzyskać w czasie mojego pobytu w tej rozgłośni. W sumie 20 tys. dolarów – niby niewiele, ale sposób jej zebrania budzi najwyższy podziw. Dzięki tej sumie uda nam się wydrukować w naszym wydawnictwie podręczniki niezbędne amerykańskim szkołom sobotnim. Następnie te szkoły zakupią je od nas na swoje potrzeby, jak i potrzeby szkół polskich w ZSRR. Za pieniądze uzyskane z zakupu tych książek będzie można ponownie drukować podręczniki. I tak stworzony zostanie obieg pieniężno–książkowy, który pomoże zarówno naszym wydawnictwom, jak i Polonii w USA i ZSRR. A wszystko to dzięki temu małemu, ale jakże cennemu darowi serca ludzi z Chicago". (SIS–WAI)

WARSZAWA. 16.03. Lech Wałęsa przesłał pozdrowienia dla uczestników Kongresu Niezależnej Federacji Pracy „Podkrepa": „ W imieniu członków NSZZ "S„, jak również swoim własnym przesyłam najlepsze pozdrowienia i życzenia owocnych obrad dla krajowego Kongresu Waszego Związku. Po wielu latach ludzie pracy w Bułgarii mają możliwość wyrażania swojej woli. Tworzą się autentyczne, niezależne ruchy społeczne. Jestem przekonany, że "Podkrepa„, jako Niezależna Federacja Pracy, przyczyni się do poprawy życia i pracy wszystkich pracowników, a tym samym całego społeczeństwa Bułgarii. Jednocześnie z żalem muszę poinformować, że z przyczyn obiektywnych nie byliśmy w stanie przygotować delegacji na Wasz Zjazd. Mam nadzieję, że jednak wkrótce przedstawiciele kierownictwa "S„ będą mogli nawiązać bezpośrednie kontakty z Waszym Związkiem Zawodowym. Ponawiam zaproszenie na II Krajowy Kongres "S„ w dniach 19–24.04. tego roku. Liczę na przyjazd Waszej delegacji". (SIS)

WARSZAWA. 16.03. oświadczenie Rady Krajowej NSZZ RI „S": „Kampania wyborcza rozpoczęta po 7.02. stała się przykładem tego, jak nomenklatura spółdzielcza podporządkowała swoim interesom wieś. W trakcie zebrań w grupach członkowskich dochodziło do łamania prawa spółdzielczego na niespotykaną wprost skalę. Bezprecedensowe wręcz oszustwo, które odbyło się na oczach całego społeczeństwa przesądza o losach majątku, który staje się jakby własnością nomenklatury. Częściowe lub całkowite wręcz nieprowadzenie ewidencji członkowskiej, która jest podstawą do jakichkolwiek wyborów, brak zawiadomień o zebraniach, jawne głosowanie, zupełna nieznajomość prawa spółdzielczego i statutu, a wreszcie arogancja i bezduszność obecnych władz, zmusza NSZZ RI "S„ do zwrócenia uwagi społeczeństwa na ten ważny dla polskiej wsi problem. Jednocześnie oświadczamy, że bezprawie którego byliśmy świadkami, nie pozostanie bez naszej odpowiedzi. Będziemy dążyli do wykorzystania wszystkich możliwości ze skargami sądowymi i działaniami naszych posłów i senatorów w parlamencie włącznie". (SIS)

RADOM. 15.03. odbyło się pierwsze posiedzenie nowowybranego Zarzadu Regionu NSZZ „S" Ziemia Radomska, na którym dokonano wyboru prezydium Zarzadu. Postanowiono, że przewodniczacy, wiceprzewodniczacy, sekretarz i przewodniczacy komisji interwencji zostaną zatrudnieni na pełnych etatach związkowych, drugi wiceprzewodniczący – na 1/2 etatu, pozostali członkowie prezydium sprawować będą swoje funkcje społecznie. (SIS)

RADOM. 15.03. Zarząd Regionu przyjął oświadczenie w sprawie zasad udzielania licencji komitetom obywatelskim na posługiwanie sie znakiem „Solidarność": „W związku ze zbliżającą się kampanią wyborczą do samorzadów terytorialnych, terenowe i dzielnicowe komitety obywatelskie mogą zwracać się do NSZZ "Solidarność„ Ziemia Radomska o wyrażenie zgody na używanie nazwy "Solidarność„. W myśl decyzji KKW regiony maja prawo udzielania licencji na nazwę w drodze zawierania umów z komitetami obywatelskimi. Zarzad Regionu NSZZ "S„ (...) postanowił rozpatrywać prośby komitetów obywatelskich oraz poszczególnych kandydatów o poparcie, dopiero po zarejestrowaniu list wyborczych przez właściwe komisje wyborcze". (SIS)

RADOM. Regionalna Komisja Koordynacyjna ds. Kultury NSZZ „S" wyraziła votum nieufnosci Janowi Ślizakowi, dyrektorowi Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Radomiu. „Napływające sygnały ze środowiska pracowników kultury wyraznie świadcza o niekompetencji dyrektora – stwierdza komisja. – Opinia o podejmowanych przez niego działaniach i decyzjach ma charakter zdecydowanie negatywny, co znajduje swój oddźwięk zarówno w prasie lokalnej i centralnej, jak i wśród ludzi uznanych za fachowców w sferze zarządzania i administrowania kulturą." (SIS) SZCZECIN. 10.03. w woj. szczecińskim było zarejestrowanych 3112 bezrobotnych. 1296 pobiera zasiłki, pozostali oczekują jeszcze na propozycje pracy lub kierowani są do prac „interwencyjnych". W całym wójewodztwie zgłoszono 658 ofert pracy. (SIS)

SZCZECIN. Tygodnik „Jedność" (nr 11, 15.03.) pisze o niebezpiecznych ładunkach przewożonych przez port szczeciński: „Przeładowuje się w naszym porcie fosforyty i apatyty przewożone droga morska z Murmańska i Afryki Zachodniej. Od pewnego czasu dostawaliśmy sygnały, my – zakładowa "Solidarność„ (mówi to przewodniczący KZ "S„ w Porcie Tadeusz Olczak) o niebezpieczeństwie promieniowania radioaktywnego emitowanego przez pierwiastki zawarte w kopalinach. Badania, które są właśnie w toku, zdają się, niestety, potwierdzać nasze obawy. Wstępne dane mówią o 12–krotnym przekroczeniu dopuszczalnych norm promieniowania radioaktywneogo". (SIS)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

WILNO. 15 03. na posiedzeniu prezydium Rady Najwyższej Litwy przyjęto następujące postanowienia: zmienić nazwy „Wiadomności rządowych" na „Dziennik rządowy", „Dziennik Sowietska Litwa" na „Echo Litwy", wprowadzić graniczne punkty kontroli wywozu towarów z Litwy. (SIS–WAI)

WILNO. W audycji telwizyjnej „Studio rządowe" wystąpił V. Landsbergis. Powiedził on, że w Republice panuje spokój. „Ze wschodu doczekaliśmy się chłodnej reakcji, z zachodu – wyrazów uznania i poparcia – powiedział V. Landsbergis. – Jednoznacznie ustosunkowały się do wydarzeń na Litwie Australia i Kanada. Świat nie jest obojętny i mamy już

propozycje ekonomiczne. Będa one dla nas przydatne w wypadku blokady ze strony ZSRR." Landsbergis wypowiedział się na temat unieważnienia przez Moskwę uchwał Parlamentu Litewskiego. Powiedział, że żadne obce państwo nie ma prawa odwoływać czy unieważniać uchwał podjętych przez demokratycznie wybrany parlament. „Taka reakcja Moskwy jest jednak zrozumiała. Przyjdzie czas, że nas uznają" – powiedział V. Landsbergis. (SIS–WAI)

CZĘŚĆ DRUGA (GODZ. 18.30)

WIADOMOŚCI KRAJOWE

WARSZAWA. 15.03. zebrani na kolejnym spotkaniu przedstawiciele ugrupowań i środowisk politycznych centrum oraz Komitetów Obywatelskich stwierdzili, co następuje: „Najbliższe tygodnie będą w Polsce czasem istotnych decyzji ustrojowych i politycznych. Należy do nich decyzja o prywartyzacji gospodarki. Parlament uchwalając ustawę o szybkiej i radykalnej prywatyzacji może stworzyć realny fundament dla demokracji oraz dla efektywnej gospodarki. Upowszechnienie własności dokonane w sposób gruntowny i rzeczywisty jest dziś koniecznym elementem procesu rezygnacji państwa z roli podstawowego podmiotu gospodarczego i przez to monopolistycznego organizatora stosunków społecznych. Doprowadzi ono do takiej przebudowy kondycji materialnej społeczeństwa, która będzie sprzyjać zmianom ustrojowym prowadzącym do państwa demokracji i dobrobytu. Dlatego oczekujemy od Parlamentu zdecydowanego potwierdzenia przez radykalne ustawodawstwo w zakresie prywatyzacji woli ostatecznego i nieodwracalnego zerwania ze starym układem ustrojowym. Powstanie naturalnych mechanizmów gospodarczych gwarantowanych przez prywatną własność stanowi jeden z warunków naszej przynależności do Europy". Komunikat podpisali: Jarosław Kaczyński (Tygodnik Solidarność), Jan Olszewski, Maciej Gielecki (przew. KO W–wa–Ochota), Sławomir Siwek (red. nacz. Tygodnika Rolników Solidarność), Leonard Krasulski (przew. porozumienia KO woj. elbląskiego), Jerzy Mikke (Klub „Dziekania"), Marek Dziubek (PSL„S" – poseł), Edward Lipiec (senator), Piotr Kryczka (Klub Chrześcijańsko–Demokratyczny „Unia" w Lublinie), Jarosław Czałapański (red. nacz. „A.Z. Dziennika Obywatelskiego), Przemysław Hniedziewicz (Klub "Dziekania„), Norbert Wojciechowski (członek prezydium KO lubelszczyzny), Andrzej Prokopowicz (członek prezydium KO w Płocku), Michał Drozdek (Związek "Młodzi Chrześcijańscy Demokraci„), Miłosz Gałecki (j.pop.), Janusz Zabłocki (SP), Janusz Margasiński (Klub "Dziekania„), Szymon Giżyński (KO Częstochowa), Andrzej Świtalski (SP), Andrzej Machalski (senator), Waldemar Pernach (Unia Demokratów "Baza„), Lech Antonowicz (j.pop.), Ryszard Bender (SP), Adam Lipiński (Centrum Demokratyczne), Jerzy Jacki (j.pop.), Stanisław Rojek (j.pop.), Maciej Zalewski (GP"Wola„), Andrzej Urbański (j.pop.), Marian Borobowski (j.pop.), PawełDujalski (j.pop.), Ryszard Turyk (Klub "Dziekania„), Józef Orzeł (Klub Polityczny 88), Krzysztof Czabański (Klub Polityczny 88), Jacek Maziarski (SP), Jerzy Dyner (poseł), Andrzej Kostarczyk (PSL"S„), Ryszard Stolarewicz (KO Elbląg), Witold Chrzanowski (KO Elbląg). (SIS)

WARSZAWA. 16.03. odbyła się konferencja prasowa rzecznika NSZZ "S„ RI Beaty Nawrackiej. W czasie konferencji przedstawiono protest Rady Krajowej oraz sytuację i niepokoje w środowiskach rolniczych. Poinformowano o szeregu akcji protestacyjnych, które są podejmowane w różnych regionach kraju i wysuwanym votum nieufności wobec ministra rolnictwa C.Janickiego. Rzecznik NSZZ "S„ RI poinformował, że Związek nie wysuwa votum nieufności, co więcej, uważa ministerstwo za sprzymierzeńca w swojej działalności. Z wypowiedzi rzecznika można wywnioskować, że Związek RI traci kontrolę nad nastrojami wsi. NSZZ "S„ RI zgłasza natomiast protest wobec polityki informacyjnej, zwłaszcza telewizji, w której brakuje – zdaniem NSZZ "S„ RI – rzetelnej informacji o problemach wiejskich. (SIS)

WARSZAWA. 16.03. Pełnomocnik Rady Krajowej NSZZ RI "Solidarność„ ds Samorządów – Zygmunt Berdychowski przesłał list otwarty do Prokuratora Generalnego RP następującej treści: "Coraz częściej powtarzają się przypadki wyprzedaży majątku spółdzielczego przez nomenklaturę (głównie Spółdzielni Kółek Rolniczych). Dokonuje się to z pogwałceniem najbardziej kardynalnych nawet zasad prawa spółdzielczego i statutów spółdzielni, a środki uzyskane tą drogą są w sposób zdumiewający trwonione. Zjawisko to, które zwłaszcza w ostatnim okresie nabiera wszelkich cech masowości, zmusza RK NSZZ RI „S", aby zwrócić się do Prokuratora Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej. Domagamy się położenia kresu praktyce wyprzedaży własności spółdzielczej. Prokuratorska kontrola przestrzegania prawa i praworządności powinna być realnym sposobem powstrzymania tej praktyki. Działania podejmowane w tym zakresie mogłyby okazać sie bardzo skuteczne, gdyby organa prokuratury w sposób czynny nadzorowały przetargi organizowane przez obecne władze spółdzielcze. Rada Krajowa NSZZ RI „Solidarność" domaga się też bardziej stanowczego reagowania organów prokuratury na skargi obywateli informujących o tego rodzaju praktykach obecnych władz spółdzielczych„. (SIS)

WARSZAWA. 16.03. z inicjatywy Społecznego Komitetu Pomocy Inicjatywom Młodzieżowym odbyło się spotkanie z dyrektorem Europejskiego Centrum Młodzieży z siedzibą w Strasburgu – prof. Franco Marziale. W spotkaniu uczestniczyły: Unia Młodzieży Demokratycznej, Ogólnopolskie Porozumienie Samorządów Studenckich, Międzyszkolny Komitet "Solidarności„ Zrzeszenie Studentów Polskich, Polska Organizacja Młodzieżowa KPN, Tymczasowa Rada Krajowa Federacji Młodzieży Walczącej, Grupa Afiliowana przy KPN, Niezależne Zrzeszenie Studentów, Niezależna Unia Młodzieży Szkolnej, Ruch Młodzieży Solidarnej, Ruch Młodej Lewicy, Młodzi Chrześcijańscy Demokraci, Niezależne Zrzeszenie Uczniów, Międzymiastówka Anarchistyczna i Sekcja Młodych Komitetu Obywatelskiego. Przybyli na spotkanie interesowali się zakresem działalności oraz doświadczeniami ECM. (SIS)

BRZEG OPOLSKI. Komisja Zakładowa "S„ przy RSW "Prasa–Książka–Ruch„ oddział w Brzegu przygotowuje akcję protestacyjną. Powodem protestu jest katastrofalna sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstwa – 20 mln zł strat z tutułów zwrotów prasy (od początku 1990r). KZ kilkakrotnie zwracała się do dyrektora naczelnego i jego zastępcy w Przedsiębiorstwie Uposzechniania Prasy i Książki "Ruch„ w Opolu o podjęcie kroków zaradczych. 20.03. załoga podejmie protest, jeżeli nie zostaną spełnione np. żądania: 1) odwołanie obu dyrektorów ze stanowisk ("brak w ich działaniu perspektyw na uzdrowienie bardzo chorej działalności gospodarczej przedsiębiorstwa„); 2) zwrot kwoty 20 mln zł przez PUPiK w Opolu na rzecz Oddziału w Brzegu

(pieniądze zostaną przeznaczone na podwyżki płac dla praconików). (SIS–RKW Wrocław)

BRZEG OPOLSKI. 13.03. szef WUSW w Opolu wydał rozkaz dotyczący przejścia pracowników SB RUSW w Brzegu w struktury MO tamtejszej jednostki. Tymczasowy Zarząd NSZZ Funkcjonariuszy MO w Brzegu sprzeciwił się tej decyzji twierdząc, że posunięcie kierownictwa "godzi bezpośrednio w procesy reformatorskie, jakie zachodzą w resorcie MSW i z pewnością będzie odebrane przez społeczeństwo ziemi opolskiej, jako zjawisko głęboko negatywne„. (SIS–RKW Wrocław)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

PRAGA. Czechosłowacki Instytut Badania Opinii Publicznej podał wyniki badań przeprowadzonych na grupie reprezentatywnej 704 ankietowanych na temat przygotowań do wyborów oraz popularności poszczególnych ruchów i partii politycznych. 20 proc. ankietowanych uważa, że prawo wyborcze przygotowano w sposób całkowicie demokratyczny, 21 proc. uznało przygotowania za częściowo demokratyczne. 56 proc. badanych uznało, że prawo wyborcze odpowiada ich wyobrażeniom o demokratycznych wyborach, 16 proc. jest przeciwnego zdania. 60 proc. obywateli zdecydowanych jest pójść do urn wyborczych. Gdyby wybory odbywały się w przyszłym tygodniu FO i SPP (na Słowacji) otrzymałyby 23 proc. głosów, KPCz – 13 proc., Partia Zielonych – 11 proc., Partia Chrześcijańsko–Demokratyczna – 6 proc. (na Słowacji – 17 proc.), Czechosłowacka Partia Socjalistyczna – 6 proc., Czechosłowacka Partia Ludowa i Czechosłowacka Demokracja Socjalna po 5 proc., Partia Demokratyczna – 4 proc., a Czechosłowacka Partia Rolnicza – 2 proc. (SIS–WAI)

CZĘŚĆ TRZECIA (GODZ. 22.00)

WIADOMOŚCI KRAJOWE

WARSZAWA. Komunikat Biura Prasowego Rządu: "16.03. Komisja ds majątku byłych partii politycznych i organizacji społecznych spotkała się z przedstawicielami Związku Harcerstwa Polskiego. Przejrzano wykazy obiektów, które są własnością ZHP (niektóre mają uregulowania jeszcze sprzed 1939 roku), a także tych, które są zbudowane ze środków organizacji na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa. Wiele obiektów w terenie użytkowanych jest na zasadzie najmu. ZHP liczy się z koniecznością dopuszczenia do udziału w swoich obiektach innych organizacji harcerskich działających na terenie Polski. Jednocześnie Komisja zwróciła uwagę na konieczność przeprowadzenia szybkich negocjacji z właścicielami budynków zajmowanych przez ZHP (gmach mieszczący Główną Kwaterę jest własnością YMCI) oraz organizacjami zajmującymi budynki będące własnością ZHP, a tak jest z lokalem, w którym mieści się Młodzieżowy Dom Kultury przy ul. Łazienkowskiej w Warszawie. Drugie spotkanie odbyło się z udziałem przedstawicieli Zrzeszenia Studentów Polskich. Organizacja ta zajmuje zdecydowanie mniej pomieszczeń na terenie kraju. Co do wielu obiektów zdecydowano już wcześniej wspólne ich użytkowanie z innymi organizacjami studenckimi (m.in. gdański klub „Żak", krakowskie „Jaszczury"). Komisja zdecydowała, iż status 11 obiektów musi rozpoznać dokładniej, na pewno natomiast ZSP będzie musiało zrezygnować z jednego z trzech zajmowanych w Warszawie lokali„.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

WILNO. 16.03. w telewizji litewskiej wystąpił prezes Związku Polaków na Litwie Jan Sienkiewicz. W przemówieniu wygłoszonym w języku polskim przedstawił stanowisko Polaków wobec przemian, jakie zachodzą w ostatnim czasie na Litwie. "W ciągu ostatnich tygodni – powiedział Jan Sienkiewicz – niepokojąco wzrosło napięcie w stosunkach narodowościowych na Litwie i w samym Wilnie. Wystąpiła realna możliwość użycia siły. Nasza organizacja utworzona została dla nas samych i nie może być wykorzystywana w przetargach politycznych. Żadna krzywda wyrządzona narodowi litewskiemu nie może się odbijać na naszej mniejszości. Nie możemy i nie chcemy działać na czyjąś szkodę. Nie dajmy się zwieść obietnicom o przesuwaniu granic, gdyż jest to absolutnie niemożliwe i nierealne. Jakkolwiek na wileńszczyźnie stanowimy większość, to jednak jest ona nieodłączną częścią Litwy. Związek Polaków w najbliższym czasie nie organizuje żadnych zebrań ani wieców, jak również nie będzie zbierał podpisów pod petycjami. Jedynym miejscem gdzie powinni zebrać się Polacy jest Kościół„. (SIS–WAI)

SLIWEN. Więźniarki zakładu karnego w Sliwen, które podpisały pismo skierowane do Ministerstwa Sprawiedliwości, ogłosiły straj głodowy. Od 26.01. nie otrzymały one odpowiedzi. W wystosowanym piśmie, zwróciły się o przysłanie do zakładu komisji rządowej w związku z karygodnymi warunkami socjalnymi. Od 13.03. więźniarki zaprzestały również wychodzenia do pracy. (SIS–APIA)

SWISZTOW. 23.03. Partia Zielonych organizuje wiec, a 24.03. wraz z "Ekogłasnotią„ żywą tamę na Dunaju. Jest to protest przeciw budowie drugiej elektrowni atomowej. Oczekuje się przybycia gości ze Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii oraz "Greenpeace„. (SIS–APIA)

WIELKIE TYRNOWO. Erma Wasiliewa, rzecznik USD w replice "Kim pan jest panie Janew„ zwraca się do głównego redaktora "Oteczestwo„. Poprzedni redaktor S.Sewerniak zmarł na skutek represji, jakim był poddawany podczas okresu żiwkowowskiego. Erma Wasiliewa przypomina Janewowi jego publikację, w której poparł on totalitaryzm w wydaniu bułgarskim. Po obaleniu Żiwkowa, Janew napisał artykuł, w którym powitał przemiany i zażądał usunięcia z władz ludzi skompromitowanych. (SIS–APIA)

SOFIA. 12 obywateli protestujących od kilku dni na lotnisku w Sofii odleci na Kubę przez Berlin i Madryt. Zdecydowali oni, na znak protestu, kontynuować głodówkę na pokładzie samolotu. Zarzucają liniom Bułgarskim i Radzieckim nieludzkie traktowanie i brak kompetencji. 14.03. odbyło się w sali konferencyjnej lotniska w Sofii spotkanie dziennikarzy i władz lotniska z protestującymi pasażerami. Na spotkanie nie przybył przedstawiciel linii Radzieckich. (SIS–APIA)

SOFIA. 16.03. Uczniowie jednej ze średnich szkół założyli Niezależne Zrzeszenie Licealne. W statucie podkreślono, iż jest to organizacja demokratyczna i niepolityczna, mająca na celu zwalczanie wszelkiej propagandy politycznej w szkolnictwie, jak również odpolitycznienie podręczników do historii i geografii, gdzie prawda o Bułgarii – zdaniem założycieli Zrzeszenia – została mocno zdeformowana. Pragną oni stworzyć z bułgarskich szkół "prawdziwe ogniska oświaty, a zniszczyć ich dotychczasowy charakter – narzędzia propagandy partyjnej„. (SIS–APIA)